

Ref. MEFI
Den 20. januar 2022
J. nr. 21-12232-000019

Notat om høringssvar fra ekstern høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2022/2023 m.v.

Problemstilling

Udkast af 17. november 2021 til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2022/ 2023 m.v. har været i ekstern høring med høringsfrist den 14. december 2021. Dette notat omhandler høringssvar, der ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne.

Der er modtaget høringssvar fra:

- Landbrug & Fødevarer, jf. punkt 1
- Yara Danmark A/S, jf. punkt 2
- Danmarks Jægerforbund jf. punkt 3
- Bæredygtigt Landbrug jf. punkt 4

Høringssvar	Opfølgning
1. Landbrug & Fødevarer	
<p>1.1 Landbrug & Fødevarer kritiserer igen, at denne bekendtgørelse først kommer i høring ultimo november 2021 og at indsatsbehovet for målrettet regulering 2022 først blev offentliggjort medio november 2021. Landmændene udarbejder deres markplaner for bedriften allerede i efteråret, og det er derfor vigtigt, at de kender deres efterafgrødekrav og reguleringsmæssige rammer i god tid.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at der er behov for, at bekendtgørelsen bliver sendt i høring så tidligt som muligt, og vi bestræber os på at imødekomme dette.</p>
<p>1.2 Det er afgørende med flere virkemidler og alternativer til efterafgrøder</p> <p>Landbrug & Fødevarer anfører, at der fortsat er et stort behov for at udvide paletten af virkemidler og alternativer til efterafgrøder hurtigst muligt, da efterafgrødekravene i mange oplande omfattet af målrettet regulering fortsat er voldsomt.</p> <p>Landbrug & Fødevarer henviser til at Aarhus Universitet i sommeren 2020 offentliggjorde det nye Kvælstofvirkemiddelkatalog og flere notater, som beskriver mulighederne for at inkludere flere virkemidler og alternativer i</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Landbrugsstyrelsen vil løbende på baggrund af Aarhus Universitets faglige input vurdere, hvilke virkemidler, der kan indgå som alternativer til efterafgrøder i den målrettede kvælstofregulering og i den generelle kvælstofregulering, samt vurdere hvordan disse kan kompenseres og kontrolleres inden for de gældende regler. Vurderingen sker på baggrund af Aarhus Universitet.</p>

<p>kvælstofreguleringen. De mener desuden at der er behov for forsat at øge udvalget af efterafgrødearter, så den enkelte bedrift får mest mulig fleksibilitet. Det kunne eksempelvis være at tilføje afgrøden skorzonerrød til frø, som efter høst kan fortsætte som efterafgrøde. Landbrug & Fødevarer opfordre endvidere kraftigt til, at de samme alternativer og virkemidler kan anvendes i både den målrettede og generelle kvælstofregulering og at der løbende tilføjes nye arter til listen med godkendte efterafgrødearter. Landbrug & Fødevarer ønsker desuden, at alle alternative virkemidler skal kompenseres på lige fod, og såfremt der måtte være bestemmelser i Landdistriktsordningen, der ikke muliggør, at reduktion af virksomhedens samlede kvote for kvælstof kan kompenseres med LDP-midler, bør ministeriet sætte en de minimis ordning op.</p>	<p>Landbrugsstyrelsen noterer ønsket om nye arter af godkendte efterafgrøder.</p> <p>I forhold til kompensation for kvotereduktion er det tidligere politisk besluttet ikke at etablere en de minimis støtteordning.</p>
<p>1.3 Mulighed for frit at flytte tilmeldte arealer efter ansøgningsfristen Landbrug & Fødevarer anføre at der er et stort behov for at ændre på mulighederne for at landmanden kan ændre på de tilmeldte efterafgrøder, så efterafgrøder og alternativer kan ændre placering indenfor bedriftens arealer, og ikke alene indenfor ID15-området. De mener det er en helt unødigt hindring for at opnå den maksimalt mulige indsats, hvis den foreslåede begrænsning ikke ændres.</p> <p>Derudover mener de det er vigtigt at sikre, at landmanden ikke underkendes i en fysisk kontrol, hvis efterafgrøderne har skiftet placering men landmanden fortsat opfylder kravene i tilsagnet – blot på et andet areal.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Landbrugsstyrelsen er i gang med at undersøge, hvilke muligheder, der er for at kunne flytte efterafgrøder og alternativer mellem ID15-områder i 2023. Der skal findes en løsning, der kan hænge sammen med it-opsætningen samtidig med, at vi sikrer effekten. Det vurderes pt., at det ikke er muligt frit at kunne flytte mellem alle ID15-områder, men det undersøges i hvilket omfang ansøger kan flytte arealer efter ansøgningsfristen i 2023, til andre ID15-områder, hvor der ikke er givet afslag i prioriteringen.</p> <p>Angående underkendelse i den fysiske kontrol se svar under 1.4.</p>
<p>1.4 Krav om indberetning af anvendt tiltag Landbrug & Fødevarer refererer til en række tilfælde, hvor målrettede efterafgrøder/alternativer underkendes i forbindelse med en kontrol. Underkendelserne skyldes ikke, at der ikke er anvendt kvælstofreducerende virkemidler på bedriften, men at der ikke er sket en indberetning med ændringer senest på den fastlagte indberetningsfrist 10. september. Landbrug & Fødevarer opfordre Landbrugsstyrelsen til at gøre disse regler mere fleksible.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændring i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Datoen for ændringen af støtteansøgningen i forhold til målrettet regulering er den 10. september. Da målrettet regulering kontrolleres ved klassisk kontrol på stedet, kan kontrollen først påbegyndes, når ændringsfristen er udløbet. Jf. artikel 15, stk. 3 i forordning (EU) nr. 809/2014 kan en støtteansøgning ikke ændres i forhold til marker, hvor ansøger er informeret om manglende overholdelse af støttebetingelserne, eller når ansøger er informeret om at kontrol vil finde sted, hvor der efterfølgende konstateres manglende overholdelse af støttebetingelserne for marken. Det betyder, at jordbruger inden ændringsfristen skal indberette ændringer til ansøgningen.</p>
<p>1.5 Langsom sagsbehandling og konsekvens for nedsat N-kvotet det efterfølgende år</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p>

<p>Landbrug & Fødevarer opfordre til at det sikres fremadrettet, at sagsbehandlingen og efterfølgende fradrag i N-kvoten kendes senest 1. februar når GKEA åbner op.</p>	<p>Landbrugsstyrelsen har stort fokus på at få sagerne færdigbehandlet så hurtigt som muligt. Med baggrund i erfaringer fra 2020 og 2021 er sagsbehandlingssystemet forbedret, vi forventer således at kunne sparre noget tid på sagsbehandlingen i 2022. Der vil dog fortsat være komplekse sager, der bliver afgjort sent i forløbet, bl.a. fordi det er et krav, at vi er færdige med sagsbehandling af fællesskemaet inden vi kan behandle sager med målrettet kvælstofregulering.</p>
<p>1.6 Arealer der skifter bruger i perioden fra april til 31. juli Landbrug & Fødevarer konstaterer, at når arealer skrifter bruger fra ansøgningsfristen og frem til fristen for rådighed over arealer ifh. beregning af obligatorisk krav (31. juli), medfører det, at den nye bruger af arealet vil få et obligatorisk krav uden mulighed for at kunne fraregne de frivilligt tilmeldte målrettede efterafgrøder anmeldt senest på ansøgningsfristen. De mener ikke at det er rimeligt at obligatoriske krav medfører nedsat N-kvøte, da arealerne er ”optaget” af anmeldte frivillige målrettede efterafgrøder.</p> <p>Landbrug & Fødevarer mener at der bør findes en løsning, så tilsagnet i disse tilfælde kan overføres til ny bruger af arealet – så de frivillige målrettede efterafgrøder i alle tilfælde, kan fradrages et evt. obligatorisk krav.</p>	<p>Giver ikke anledningen til ændringer i bekendtgørelsesudkastet</p> <p>Som udgangspunkt er det op til jordbrugerne selv at aftale betingelser for overdragelse af arealer med målrettet kvælstofregulering.</p> <p>Det forventes at der tilføjes en ny bestemmelse i bekendtgørelsen om obligatorisk efterafgrøder 2022 som vedrører dispensation i særlige tilfælde. Her vil det fremgå, at der i særlige tilfælde kan gives dispensation fra kravet om etablering af målrettet kvælstofregulering ved overdragelse af arealer. I praksis vil det formentlig begrænse sig til situationer, hvor der sker overdragelse af alle bedriftens arealer, og hvor efterafgrøderne under den frivillige ordning er etableret og kan trækkes fra i det obligatoriske krav.</p>
<p>1.7 IT- systemet Landbrug & Fødevarer ønsker at Landbrugsstyrelsen skal sikre, at IT-systemet fungerer uden fejl i 2022, og hvis der opstår fejl, skal fejlene rettes hurtigt. Hvis der opstår fejl i indberetninger omkring målrettede efterafgrøder på baggrund af IT-udfordringer, skal landmanden ikke stilles til ansvar. Landbrug & Fødevarer opfordre desuden endnu engang Landbrugsstyrelsen til at få afsat de nødvendige ressourcer, så det ikke er IT-systemer og skemaer, der begrænser, at reguleringen fremover kan indeholde flere efterafgrødearter og nye virkemidler og alternativer i takt med, at de udvikles og bliver klar til implementering i reguleringen.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Landbrugsstyrelsen har som altid fokus på at undgå fejl i ansøgningsperioden samt at eventuelle fejl rettes så hurtig som muligt.</p> <p>Der er dedikerede ressourcer til ordningen, som kan bistå med rettelser når (ubekendte) fejl opstår, samt med udvikling af ordningen.</p>
<p>1.8 Behov for efterafgrødebanks og justering af indberetning ift. anvendt kvælstof Landbrug & Fødevarer gentager at det skal være muligt at opfylde kravet om målrettede efterafgrøder med en efterafgrødebanks.</p> <p>De mener, at det er vigtigt, at det bliver muligt at justere kvotenedsættelsen efter indberetningen i</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Målrettet regulering bidrager til implementering af vandområdeplanerne (Vandrammedirektivet), hvori effekten skal realiseres ved indsats i de pågældende år. En efterafgrødebanks for målrettet regulering vil ikke understøtte dette, da effekten hermed vil rykke mellem årene.</p>

<p>fællesskemaet – hvis landmanden anvender mindre gødning end forventet – eller at kvotenedsættelsen kan konverteres til efterafgrøder (ukompenseret), hvis der bliver behov for at anvende mere gødning end forventet.</p>	<p>Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at efterafgrødebanken i det pligtige system – sammen med bl.a. regler om fleksible frister - sikrer landbrugeren den fornødne fleksibilitet i forhold til kravopfyldelsen. Ligesom to forskellige efterafgrødebanks – hvilket vil være nødvendigt af hensyn til adskillelse af implementeringen af de to direktiver - vil komplicere reglerne for landbrugere.</p> <p>Landbrugsstyrelsen har tidligere undersøgt mulighederne for at tillade jordbruger at justere kvotenedsættelsen efter indberetningen i fællesskemaet. Konklusionen på dette arbejde var, at det ville gøre reglerne betydeligt sværere at gennemskue og navigere i for landbrugere. Desuden vil ændringen gøre it-systemet endnu mere komplekst set i forhold til hvor mange bedrifter, der forventes at gøre brug af løsningen.</p>
<p>1.9 Om registrerede § 3-arealer og arealer omfattet af gødskningsforbud Landbrug & Fødevarer gentager, at det stadig er et stort problem at der i administrationen anvendes et kort, der som udgangspunkt er et vejledende kort og ikke et fuldt retvisende kort. De skriver, at hvis landbrugsstyrelsen fastholder brug af det vejledende § 3-kort, så anmeldte arealer med overlap til § 3-kortet ikke kan indgå i ansøgningen, bør § 3-kortet være tilgængeligt for ansøger straks efter skæringsdatoen 1/11 i IMK, da ansøger planlægger målrettede efterafgrøder fra efteråret, og ikke blot i ansøgningsperioden fra februar til april. De mener desuden, at det er meget vigtigt, at der generelt sker en forbedring af kortmaterialet, da det i mange tilfælde er tydeligt at se, at årsagen til overlappet mellem en omdriftsmark og en vejledende § 3-registrering udelukkende skyldes upræcis indtegnning af kortet.</p>	<p>Giver ikke anledning til indholdsmæssige ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Landbrugsstyrelsen anerkender, at der fortsat kan være unøjagtigheder og usikkerheder forbundet med kort over § 3-registrerede arealer. Kommunerne er – jf. aftale om et bedre grundlag for beskyttelse af værdifuld dansk natur (2010) – forpligtiget til løbende, inden for 10-årige perioder, at vedligeholde den vejledende registrering af § 3-beskyttet natur, herunder holde geografien af § 3-registreringerne ved lige (jf. aftalens bilag 1 B). Landbrugsstyrelsen har tiltro til, at § 3-registreringen på den baggrund løbende bliver mere præcis og retvisende. Der kan dog fortsat være behov for, at den enkelte landbruger undersøger, om der kan være unøjagtigheder i § 3-registreringen på sin ejendom og tager kontakt til kommunen, hvis det vurderes at være tilfældet.</p> <p>Angående ønsket om, at § 3-kortlaget bliver tilgængeligt tidligere i IMK, har Landbrugsstyrelsen i 2021 fået lagt en opdateret version af § 3-kortlaget i IMK primo december 2021 som opfølgning på et tidligere høringssvar fra Landbrug & Fødevarer. Landbrugsstyrelsens intention er til næste år, at gøre det opdaterede § 3-kort tilgængeligt endnu tidligere. Den senest opdaterede version af § 3-kortlaget kan til enhver tid ses på Danmarks Arealinformation.</p> <p>Arealer, der 1. november i kalenderåret forud for ansøgningsåret er registreret som et § 3-areal på Danmarks Miljøportal, vil komme til at fremgå af bilag i bekendtgørelse om tilskud til</p>

	<p>ekstensivering med slæt. I givet fald vil der i nærværende bekendtgørelse blive henvist til det nævnte bilag.</p>
<p>1.10 Små bedrifter bør også have mulighed for at søge om kvælstofreducerende virkemidler Landbrug og Fødevarer mener det bør være muligt for alle bedrifter at anmelde målrettede efterafgrøder med tilskud, så alle bedrifter har mulighed for at bidrage til at nå indsatsbehovet i målrettet kvælstofregulering – også bedrifter under 10 ha.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>I medfør af bestemmelserne i Landdistriktsforordningens artikel 30, kan der kun gives støtte til bedrifter, der kan være omfattet af obligatorisk krav. Bedrifter med under 10 ha efterafgrødegrundareal kan ikke blive omfattet af obligatorisk krav og er derfor ikke støtteberettigede.</p> <p>Grænsen på 10 ha efterafgrødegrundareal i den målrettede regulering er fastsat, så den svarer til bestemmelserne for det pligtige efterafgrødesystem.</p>
<p>2. Yara Danmark A/S</p>	
<p>2.1 Præcisionslandbrug</p> <p>Yara Danmark A/S finder omregningsfaktoren på præcisionslandbrug meget konservativ. Dette begrundes bl.a med henvisning til DCA´s rapport ”Effekten af præcisionsjordbrug og omregning til efterafgrøder”.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Eftervirkningen er ikke det samme som efterafgrødens effekt. Som det fremgår af tabel 3 i DCA´s rapport ”Effekten af præcisionsjordbrug og omregning til efterafgrøder”, som der henvises til i høringssvaret, så fastsættes effekten af efterafgrøder til hhv. 22 og 35 kg N/ha. I forhold til effekten af præcisionslandbrug medfører det en omregningsfaktor på 11:1 uanset andelen af husdyrgødning.</p> <p>Omregningsfaktoren afspejler således seneste faglige vurdering fra Aarhus Universitet, som Landbrugsstyrelsen benytter i implementeringen.</p>
<p>3. Dansk Jægerforbund</p>	
<p>3.1 Tidspunkt for destruktion Danmarks Jægerforbund påpeger endnu en gang, at de finder det meget uheldigt, at nuværende lovgivning giver mulighed for at nedvisne, destruerer og jordbehandle arealer med efterafgrøder allerede fra 20. oktober, uanset om jordtypen på dette tidspunkt er omfattet af et generelt forbud mod jordbehandling.</p> <p>Danmarks Jægerforbund anfører, at urørte stubmarker og efterafgrøder tilbyder et godt levested til åbenlandsarterne i landbrugslandet hen over vinteren, at der er tale om et meget simpelt virkemiddel, med stor effekt. Danmarks Jægerforbund mener, at Landbrugsstyrelsen bør forsøge at udnytte potentialet for den største mulige effekt for såvel</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Reglerne i bekendtgørelsen fastsætter datoer for, hvornår efterafgrøderne tidligst må destrueres. Reglerne om destruktion følger reglerne i plantedækkebekendtgørelsen. Det står landmanden frit for at lade efterafgrøderne ligge på arealet i længere tid. Aarhus Universitet har informeret om, at dette ofte er tilfældet – særligt på bedrifter beliggende på sandjord.</p> <p>Omregningsfaktoren for de enkelte alternative virkemidler i målrettet kvælstofregulering følger omregningsfaktoren i plantedækkebekendtgørelsen.</p> <p>Omregningsfaktorerne afspejler seneste faglige vurdering fra Aarhus Universitet.</p>

<p>den terrestriske, som den marine biodiversitet ved implementeringen af denne ordning. Danmarks jægerforbund foreslår følgende forbedringer af den målrettede kvælstofregulering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kemisk nedvisning og jordbehandling af målrettede efterafgrøder forbydes frem til 1. marts • Bedre vægtning af alternativerne brak langs søer og vandløb, flerårige energiafgrøder og braklagte arealer. 	<p>Landbrugsstyrelsen vurdere løbende behovet for at foretage en revurdering af omregningsfaktorerne for alternativer til efterafgrøder, herunder de tre nævnte alternativer.</p>
<p>4. Bæredygtigt Landbrug</p>	
<p>4.1 Indledende bemærkninger Landsforeningen Bæredygtigt Landbrug har givet kommentar til den tilhørende Miljørapport, som de ikke finder dækkende, idet de ikke mener den stiller spørgsmål til grundlaget og den videnskabelige usikkerhed omkring plandokumentets grundlag mht. indsatsbehov.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer af bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Der henvises til den sammenfattende redegørelse i forhold til bemærkninger til Miljørapporten.</p> <p>Indsatsbehovet for målrettet kvælstofregulering har ophæng i det behov, der er identificeret i vandområdeplanerne. Bemærkninger til metoden for opgørelse af udledningen kommenteres derfor ikke i forbindelse med høring af bekendtgørelsesudkastet.</p>
<p>4.2 Bæredygtigt Landbrug mener at det virker imod hensigten, når de seneste års målrettede efterafgrøder til beskyttelse af det kystnære farvande, flytter efterårsudledning af kvælstof til forårsudledning og dermed virker imod hensigten. Tab af kvælstof afhænger ofte af de aktuelle balancer mellem tilførsel af kvælstof og planternes behov – og mindre af jordens N-pulje. Bæredygtig Landbrug mener derfor man bør vurdere og beskrive, om delt gødsning og anvendelse af inhibitorer ikke er mere effektive til at reducere forårsudledningen, end flere målrettede efterafgrøder.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Landbrugsstyrelsen vil løbende vurdere, hvilke virkemidler, der kan indgå som alternativer til efterafgrøder i den målrettede kvælstofregulering og i den generelle kvælstofregulering. Det sker på baggrund af faglig input fra Aarhus Universitet samt virkemiddelkataloget "Virkemidler til reduktion af kvælstofbelastningen af vandmiljøet" (2020) udarbejdet af Aarhus Universitet. Virkemiddelkataloget beskriver en række virkemidler til reduktion af kvælstofbelastningen af vandmiljøet.</p> <p>Nitrifikationshæmmere kan ikke anvendes som kvælstofvirkemiddel i målrettet kvælstofregulering, da der ikke foreligger tilstrækkelig dokumentation af effekterne under danske forhold. Derudover er der begrænset viden om eventuelle negative sideeffekter (økotoksikologiske effekter). Et forskningsprojekt under klimaforskningsprogrammet skal afdække disse videnshuller. Den manglende viden for dette virkemiddel fremgår af virkemiddelkataloget.</p>

<p>4.3 Bæredygtigt Landbrug har følgende betragtning: "Efterafgrøder, vinterraps, frøgræs og tidligt sået vintersæd, reducerer jordens N-pulje og afstrømningen i efteråret, men hvorfor har der, som vist i Miljørapporten, ikke været en effekt på sommerudledningen af indsatserne? Ser man på det totale kvælstofforbrug opgjort i landbrugets årlige gødningsregnskab, er dette ikke øget de forløbne 6 år. Uagtet dette, er der stor variation i udledning fra år til år, som ikke kan beskrives af de tildelte kvælstofmængder." Bæredygtigt Landbrug anser derfor regulering af kvælstofkvoten, på baggrund af manglende arealopfyldelse med målrettede efterafgrøder eller alternativer jf. Bekendtgørelsens § 12 som politisk betinget og ikke videnskabeligt begrundet.</p>	<p>Der henvises til svar under 4.1</p>
<p>4.4 Bæredygtigt Landbrug finder den målrettede kvælstofregulering 2022, der udøves ovennævnte bekendtgørelse, bureaukratisk og virkende mod hensigten. De henviser til deres uddybende kommentar i høringssvaret til den tilhørende Miljørapport og den kommende NOVANA rapport 2020. Bæredygtigt Landbrug går ind for en forbedring af vandkvaliteten i de kystnære områder. De mener det optimalt bør ske gennem målrettede minivådområder, hvor næringsstoffer måles ved indløb og udløb. De mener desuden at man bør analysere hvor stor en andel af næringsstoffer fra punktkilder (N og P), der udgør de totale udledninger i perioden februar til august.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Formålet med den målrettede kvælstofregulering er at sikre, at der via etablering af efterafgrøder eller alternative kvælstofreducerende virkemidler sker en reduktion i udvaskningen af kvælstof fra markerne til de kystnære farvande svarende til den fastsatte reduktion i vandområdeplanerne. Ordningen er forsøgt tilrettelagt så der gives mest muligt fleksibilitet for jordbruger.</p> <p>Effekten af efterafgrøder er beregnet som en udvaskningsreducerende effekt i det efterår/vinter efterafgrøderne dyrkes. Efter destruktion af efterafgrøderne vil der frigives kvælstof, som dels kan optages af efterfølgende hovedafgrøder og eventuelle efterafgrøder, dels kan udvaskes, hvis jorden ikke er bevokset med planter med en effektiv kvælstofoptagelse om efteråret, hvor risikoen for udvaskning er størst.</p> <p>Desuden henvises der til svar under 4.1</p>